

Ma este mutatkozik be a Belgrádi Opera

Először vendégszerepel Magyarországon a Belgrádi Népszínház operai tagozata. A 240 tagú együttes kedden érkezett Szegedre, s ma, csütörtökön este 8 órai kezdettel Borogyin Igor hercegével mutatkozik be a ma-

gyarországi, a szegedi közönségnek. Dusan Miladinovics dirigálásával a legkiválóbb énekes szólistákat hallhatjuk, a címszerepben Dusan Popovicst, partnereit: Milka Sztolanovicst (Jaroslava), Miroszlav Csangalovicst (Koncsak és Galickij), Breda Kalefet (Koncsakovna), Milivoj Petrovicst (Vlagyimir) és másokat. Az előadást Mladen Szablics rendezte, díszleteit Vladimir Marenics tervezte, a poloveci táncok szólistái Lidija Pilipenko, Nevena Mirics, Borivoje Mladenovics lesznek.

A színház egyik igazgatója elmondta, hogy az Opera május óta turnézik, Madridban kezdtek, Lausanne-ban folytatták, majd Zágráb, Ljubljana következett, most Szegeden szerepelnek, innen pedig Dubrovnikba utaznak. Az eddigi útjuk során most lépnek először szabadtéri színpadra, s május óta hét operát játszottak külföldön: az Igor herceget, az Eladott menyasszonyt, a Pikk dámt, a Három narancs szerelmét, az Anyegin, a Borisz Godunovot és Rimszkij-Korszakov Rettenetes Ivánját. A spanyol közönség és sajtóvisszhang különösen meleg fogadtatása igen jólesett nekik, de nem panaszkodhatnak a svájciakra sem, kedvező kritikákat kaptak. És természetesen fokozott várakozással tekintenek a mai magyarországi bemutatkozás elé...

Kefír és torta

Dusan Popovics, a címszereplő

Mindig van valami izgalmas, az előre meg nem beszélt találkozókban. Dusan Popovicssal különleges, Igor herceghez séhogysem illő körülmények között találkoztunk a Széchenyi téren. Egyik kezében két poharat tartott, tele kefirrel, a másikban egyet. Ebből, mulatságos egyensúlygyakorlatok ellenére, egyre csak csöpögött a fehér folyadék.

— Ritkán esik meg velem, de most teljesen táncstalan voltam — tett „vallomást” nevetve a Virág cukrászdában a művész, majd két szelet tortát kért, tökéletes magyar kiejtéssel. Tudományát egy papírdarabról szerezte. Kérem, köszönöm, viszontlátásra, orvos, torta, ásványvíz, nem hideg — ezek, és még néhány más magyar szó szerepelt az ideiglenes szótárban.

— Elnézést kér, hogy ennyit beszél a „komolytalan” témáról, de nagyon szereti az édességeket, számára fontos, hogy kérni tudjon a pincérektől. Tapasztalatai szerint Olaszországban készítik a világ legfinomabb süteményeit. Nem kérem, hogy sorolja fel, hány ország operaszínpadait és cukrászdáit járta már végig, hiszen tíz éve állandóan utazik.

— 1948-ban kerültem a belgrádi társulathoz, tizenöt évig voltam az operaház tagja, utána „vándor” művész lettem. Nyugatnémetországban élek, szerepekre, esetleg egy-egy szezonra szerződöm különböző színházakhoz, köztük a Belgrádi Operához. Az elmúlt évadban a saarbrückeni városi színházban énekeltem, a Mesterdalnokokban, a Falstaffban, az Eladott menyasszonyban, az Alarcosbálban. Nem volt könnyű, négy különböző bariton szerep egy évadban, de mint látja, élek még a földrengés sem ártott — nevet nagyot, és csak kérésre magyarázza meg a meglepő kijelentést. — Az a helyzet ugyanis, hogy szeretek mesélni, és ha egyszer elkezdem, nehezen fejezem be. Márpedig nem kívánhatom, hogy egész nap engem hallgasson. De ez a földrengésűgy... A legutóbbi szovjet-unióbéli vendégszereplésem egyik állomása Taskent volt, a Trubadúrban énekeltem. Befejezem az áriát, hallom

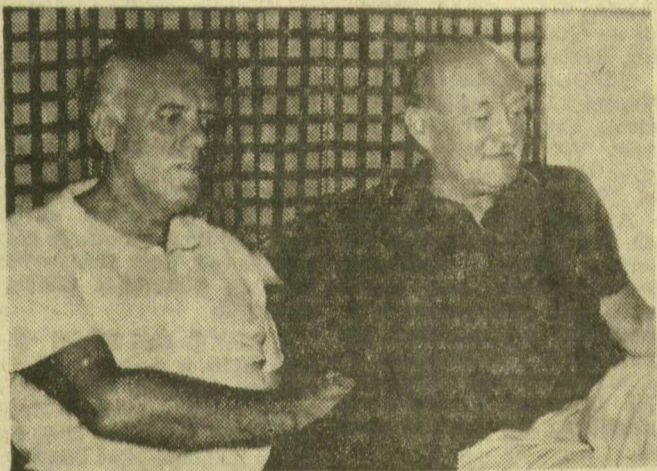

a tapsot. Nekem kell egy kis idő, amíg felocsúdok az éneklés után. Most ebből, a különleges bódultságból iszonyú recsegés riasztott, felnéztek, a színpalák összeomolva, a nézőtér teljesen üres, a kollégák eltűntek, egyedül állok a színpadon. Kosztümben és maszkirozva, ezt konstataáltam és nyugtattam magam: mégiscsak előadás volt. Percek alatt fény derült mindenre. Földrengés volt, a taskentieknek nem újdonság, tudta is mindenki, hova meneküljön. Jöttek vissza, gratuláltak a bátorságomhoz, de kénytelen voltam lerombolni illúzióikat: én nem tudtam, hova kell ilyenkor menni.

A szerepről, Igorról kérdeztem.

— 250-nél biztosan többször énekeltem. Azt tudom, hogy Moszkvában, Párizsban, Kanadában, Németországban, és Belgrádban az illető nemzet nyelvén, Kairóban olaszul. A szegedi Igornak nem lesznek nyelvi problémái, itt a térre kell figyelni. Rengeteget énekeltem lemezre, tudom, mi a teendőm ilyenkor, amikor a közönség nem a természetes, hanem az erősen hangosított mikrofont hallja. A színpadon úgy érzi az ember, mint ha a saját szövege rádióból jönne. Erre nem szabad figyelni, csak tudni kell, hogy vannak halk, finom hangok, amelyek a fémek közvetítésével az eredeténél is jobbabbak, az erőseket viszont nagyon eltorzíthatja egy közeli mikrofon. A szabadtéren, a nyílt színpadon ennél nagyobb veszély a meghülés, Remélem persze, hogy minden baj nélküli, jó előadás lesz a Dóm téren.

Sulyok Erzsébet

Branko Bekics és Mladen Szablics a szabadtéri irodájában

Callas, az esőcsináló

Szablics rendezi az előadásokat

A Belgrádi Opera két bemutatót tart a Szegedi Szabadtéri Játékok színpadán. Mindkettő rendezője Mladen Szablics.

— Több mint tíz éve történt, Görögországban dolgoztam, mint vendég. Akkor érkezett vissza, épp az ottani nyári játékok Norma előadására, Maria Callas, a világhírű operaénekesnő, aki egy évtizeddel ezelőtt még ismeretlen nevű énekesnőként indult színpadára. A premier napján, a déli órákban, hatalmas kocsikaraván indult Athénből az epidauroszi antik romszínházhoz. Ezek a nyári előadások Görögországban valóságos nemzeti ünnepek jelentenek, ahol a nézőkön kívül jelen vannak a külföldi kollégák éppúgy, mint újságírók százaai a világ minden tájáról. A meteorológusok — és a sok éves tapasztalat — szerint Görögországban ezen a részen augusztusban soha sincs eső. Azon az emlékeztető napon is tiszta volt az ég. Am fél órával a Norma premierje előtt egyszerre gyülekezni kezdtek a felhők, öt perccel kezdés előtt óriási felhőszakadás zúdult ránk. „Az isten megharagudott Callasra” — mondogatták sokan. Három nap múlva ragyogó időben nagyszerű előadást tartottunk...

A szabadtéri játékokról, Európa nyári produkcióiról folyt a beszélgetés. És természetesen a szegedi Dóm térről.

— Saját tapasztalataimat és meggyőződésemeket tudom elmondani, hiszen volt alkalmam jó néhány szabadtéri produkcióban dolgozni. Ezek a nyitott terek, természet adta környezetek, építészeti architektúrák mindig meg-

határozták a produkciókat. Például Athénben, az Akropolisz alatti színházmaradvány éppoly adott környezete egy előadásnak, mint a Rijeka fölötti vár- és erődítményrendszer. Krk városka főterének temploma és középkori vártorony természetes velejárói voltak. Ezekből vontam le magamnak a tanulságokat; szabad téren nagyon fegyelmeztetnie kell dolgozni. Alá kell rendelni az előadást az adott környezetnek. S ez Szegeden is igaz. Amikor megismertük a szegedi Dóm teret, arra törekedtünk, hogy ne változtassunk azon, ami megvan. Meghagyjuk a környezetet, de igyekszünk a lehető legközelebbi előadást produkálni, s ezzel a műre irányítani a közönség figyelmét. Ebben a koncepcióban rendeztük át a szegedi Dóm tér sajátos környezetére az Igor herceget és a Normát.

Mladen Szablics véleménye szerint a szegedi Dóm tér nagyon alkalmas olyan hősi operák előadására, mint például az Igor herceg. Azt is elmondta, hogy elképzelni sem tudja itt például a Traviátát, viszont szívesen rendezné a Végzet hatalmát, a Faustot, és különösen a Trubadúrt. Arról is szólt, hogy bár a Norma jó néhány részlete intim környezetben játszódik, igyekeznek vetítéssel, világítási effektusokkal könnyebbé tenni a közönség dolgát, érthetőbbé tenni az előadást.

Tandi Lajos

Mári néni kilencvenéves

„Márkat süti a forró nap, árnyékba borítja a fűzfalombja, az alföld melankóliója. A szöke Tisza-partján Márinak sejtelmes látomásai vannak. És festi a zöld-lila eget, a fel-felszálló felhőket, a verejtékek sokszor megöntözött kincset adó magyar földet. Fest mindent, mit mi szeretünk...” — írta Endre Béla „Miért pingál Mári” című cikkében.

Márika, Mári, Mári néni — így hívják a Dohány utcabeliek, így a tabániak, a város apraja-nagyja, az egész ország művészvilága. A lexikonok Kovács Mária festőművészként említik, s a név mellett a rideg adat: született Hódmezővásárhelyen, 1883. augusztus 16-án. Mári néni pingál már. Kilencvenéves!

Mári néni vásárhelyi kiállításának megnyitóján

egyszer a Mária tiszta gyermeklelkével tudnám látni a természetet...

Lyka: A leghatározottabb tehetség, csak meg tudja találni az érvényesülés feltételeit a mai sivatár világban.

Rippl-Rónai: Ember a Mári...

Tornyai: Mári művészete, a jövő művészete.

A világháború a tömegtragédiák mellett érleli Mári tragédiáját is. Tornyai 1918-ban Pestre költözik, Mári egyedül marad. Sót: utcára kerül. Endre és a zárkózott Koszta állnak mellette.

Új szakasz kezdődik ismét életében. Szomorú szakasz. A nyomor szakasza annak ellenére, hogy többször kiállít.

A felszabadulás hoz enyhülést számára. Olyan művészek, mint Barsay és mások nyugdíjsegélyt járnak ki neki, és szabadulva a létfenntartás gondjai alól ismét pingálni kezd. Sajátos, egyéni, kissé impresszionisztikus képei minden jelentős tárlaton jelen vannak, s mint a környezetről szóló vallomások — egyedülállóak.

Mári néni — kilencvenéves.

Nem fest többé, de egy életmű és regény sűrűsödik éveibe.

Ezért emlékezünk Kovács Mária! Szabó Endre

Szeptembertől:

Két nappal korábban fizetik a nyugdíjakat

A posta-vezérigazgató utasítást adott ki a nyugellátási és a gyermekgondozási utalványok kifizetésének új rendjéről.

A vezérigazgató rendelkezése szeptembertől — havonta két nappal korábban, 22-én helyett már 20-án megkezdődik a kifizetést, amely a hónap végén fejeződik be. Decemberben — mint ismeretes — a csúcsforgalom tehermentesítésére évek óta már 14-én kezdődik a nyugdíjuttalványok kézbesítése. Amennyiben az utalványok kézbesítésének első napja, vagyis 20-a vasárnapra, vagy munkaszüneti napra esik, akkor a kézbesítést már 19-

én megkezdik. A Nyugdíj-folyósító Igazgatóság egyébként már az új kézbesítési rendnek megfelelően adják át a postásoknak az utalványokat.

Az utasítás külön felhívja a figyelmet, hogy a kifizetési rendszer átszervezésével, illetve a kifizetési időszak előrehozásával kapcsolatos átszervezéseket — a SZOT erre vonatkozó irányelveinek megfelelően — a legközelebbi nagyobb gondossággal hajtásuk végre a postahivatalok. Az új kifizetési rendszer bevezetéséről, a megváltozott kifizetési napokról a kézbesítők még ebben a hónapban értesítik az igény jogosultakat. (MTI)

Felemelték a szójabab felvásárlási árát

A termelői érdekeltség fokozására szabályozták a szójabab felvásárlási árát: a megállapított irányár: mázsánként 1100 forint. Az eddiginél 350 forinttal magasabb ártól a termelők és a vevők közös megegyezéssel fel és le egyaránt 15 százalékkal térhetnek el.

A korszerű állattenyésztésben, -tartásban egyre inkább nélkülözhetetlenek a fehérszáncú magvak, amelyek iránt világszerte nő az érdeklődés. Az egyik legértékesebb fehérjenövény a szójabab.

Numizmatikai kiállítás

Tegnap délután dr. Csongor Győző, a szegedi Móra Ferenc Múzeum igazgatóhelyettese nyitotta meg a Juhász Gyula művelődési központban a gyűjtőklub idei, immár hatodik kiállítását. A klub kilenc tagja — Almási Mihály, Bálok Emil, Dombi Gyula, dr. Csongor Győző, Fekete Jenő, Mezei Imre, Muhi Géza, Nádor Károly és Siflis József — mutatták be gyűjteményük egy-egy részét. A kiállításon láthatjuk I. István ezüstdénárjaitól a magyar történelem sok-sok kurrens pénzét, egészen napjainkig, emlékpénzeket, érmeket, jelvényeket és plaketteket. A több ezer darabot bemutató numizmatikai kiállítást szakirodalom és katalóguslapok bemutatása teszi teljessé. A tárlatot augusztus 20-ig lehet megtekinteni, naponta délelőtt 10-től este 7 óráig.